

EURO-MEDITERRANEAN HUMAN RIGHTS NETWORK
RESEAU EURO-MEDITERRANÉEN DES DROITS DE L'HOMME
الشبكة الأوروبية - المتوسطية لحقوق الإنسان

Reassembler les avocats du monde • Bringing Together the World's Lawyers • Reunir a los abogados del mundo

Türkiye-Muharrem Erbey'in tutukluluğu 4 yıldır devam ediyor

Paris-Cenevre 10 Ocak 2014 -Muharrem Erbey'in tutuklanmasından 4 yıl sonra, Uluslararası İnsan Hakları Federasyonu (FİDH) ve Dünya İşkence Karşıtı Örgütü (OMCT), İnsan Hakları Savunucularının Korunması İçin Gözlem (The Observatory) kapsamında, Uluslararası Avukatlar Birliği (UIA), Avrupa-Akdeniz İnsan Hakları Ağı (EMHRN), İnsan Hakları Derneği (İHD) ve Türkiye İnsan Hakları Vakfı'nın (TİHV), önde gelen insan hakları avukatının keyfi tutukluluğunun devam etmesi ve ülkedeki insan hakları savunucularına yönelik rahatsızlıkların sürmesi konularındaki ciddi endişeleri sürüyor.

13 Ocak 2014'te, insan hakları avukatı, İHD Genel Başkan Yardımcısı, İHD Diyarbakır Şubesinin önceki başkanı ve 2012 Ludovic-Trarieux Uluslararası İnsan Hakları Ödülü sahibi **Muharrem Erbey**'in davası kaldığı yerden devam edecek. 152 Kürt'ün daha yargılandığı davada Muharrem Erbey, , hukuki sıkıntılar ve uzatılan tutukululuk süresi yüzünden 4 yılı aşkın zamandır sorun yaşamaya devam ediyor.

Muharrem Erbey Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü'ne bağlı Terörle Mücadele Şubesi tarafından Türkiye'de 11 ilde eş zamanlı olarak düzenlenen bir operasyon ile 24 Aralık 2009'da, gözaltına alınmıştı. Tutuklanmasına ve gözaltına alınmasına sebebi silahlı Kürdistan İşçi Partisi (PKK)'nin şehir yapılanması olduğu ileri sürülen Kürdistan Topluluklar Birliği (KCK)'ye üye olduğu ithamına dayanıyor. Bu nedenle, Türk Ceza Kanunu'nun 314. Maddesi gereği "yasadışı örgüt üyeliği" ile suçlanmıştı. Erbey, suçlu bulunursa 7,5 ile 15 yıl arası cezaya çarptırılacak.

Erbey'in 25 Aralık 2009 günü savcı tarafından alınan ifadesinin tutanağı açıkça göstermiştir ki, kendisinin tutuklanmasının gerçek sebebi meşru insan hakları çalışmalarıyla bağlantılıdır. Muharrem Erbey'in avukatlarına göre, suçlamalar temel olarak Eylül 2009'da Diyarbakır'da yapılan, azınlık haklarına daha fazla riayet edilmesini

garanti altına almayı amaçlayan anayasal değişikliklerle ilgili atölye çalışmasına katılmasına, daha önce Belçika, İsveç ve İngiltere parlamentolarında Kürtlerin haklarıyla ilgili yaptığı konuşmalara ve 2009'da İtalya'da "Kürt Filmleri Festivali"ne katılmasına dayandırılmaktadır. Buna ek olarak, Erbey'in avukatlarının uluslararası hukukta tanımlanan savunma hakkının açık ihlali olan, dava dosyasına erişmesine tutuklanmadan 6 ay sonra izin verilmiştir.

Gerçekte terörle mücadele noktasında çok az etkisi olmuş ama muhalif görüşe sahip barışçıl hareketleri, Kürt meselesine dair politik ve kültürel açıklamaları kriminalize etme aracı olarak kullanılan yaygın terörle mücadele operasyonları yani KCK soruşturmaları kapsamında 2009'dan bugüne kadar 8000'in üzerinde insan tutuklandı.. Benzer soruşturmalar, Devrimci Halk Kurtuluş Partisi-Cephe (DHKP-C)¹ v.b., diğer yasa dışı gruplara üyelik ithamıyla insan hakları savunucularını hedef almıştır. Bu kapsamda, Türkiye'de, İHD üyelerinin ve yöneticilerinin de içinde olduğu, onlarca insan hakları savunucusu, uydurma ve karalayıcı terör suçlarıyla hukuki mağduriyete uğratılmıştır. Muharrem Erbey'in durumu uluslararası adil yargılama standartlarına da aykırılık teşkil eden uzun tutukluluk süresi nedeniyle özellikle önemlidir.

Organizasyonlarımız Erbey'in son dört yıldır devam eden uzun ve hukuk dışı tutukluluk süresini kararlılıkla kınamaktadır. Benzer şekilde, organizasyonlarımız Türk yetkililerin Erbey'in makul bir süre içerisinde adil yargılanma ve savunma yapma gibi temel haklarını, kamuya açık yerlerde insan haklarını geliştirmeyi amaçlayan aktivitelere katılması gibi insan haklarının korunması ve geliştirilmesini ve bu profesyonel çalışma faaliyetleri kapsamında bu hakları savunmayı ele alması konularını da içeren meşru haklarını bariz bir şekilde ihlal etmesinden kaygılanmaktadır.

Organizasyonlarımız Türk yetkililere hakkındaki iddialar yalnızca kendisinin insan hakları aktivitelerini hedef aldığı için Muharrem Erbey'i koşulsuz ve derhal saliverilmelerini vekendisinin adil yargılanma hakkını garantiye almalarını ve diğer İHD üyeleri dahil tüm insan hakları savunucularına yönelik daha fazla taciz ve baskı uygulamalarından vazgeçmelerini ısrarla tavsiye etmektedir. .

Daha genel olarak, organizasyonlarımız ülkede devam eden insan hakları savunucularına ve örgütlerine yönelik baskıcı iklime Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Savunucuları Bildirgesi, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi ve Türkiye'nin onayladığı uluslararası ve Avrupa İnsan Hakları Belgeleri doğrultusunda bir son verilmesi konusunda Türk yetkililere bir kez daha çağrı yapmaktadır.

Daha fazla bilgi almak için aşağıdaki numaralardan bize ulaşabilirsiniz;

FIDH: Audrey Couprie / Arthur Manet: +33 1 43 55 25 18

OMCT: Delphine Reculeau: +41 22 809 49 39

UIA: Marie-Pierre Lienard: +33 1 44 88 55 66

EMHRN: Hayet Zeghiche : +32 488080041

İHD: Osman İşçi: + 90 530 233 41 15

¹ Bkz. Observatory'nin 28 ocak 2013 tarihli basın açıklaması